

REPUBLIKA E SHQIPERISE
BASHKIA FIER
DREJTORIA E PROJEKTEVE TE INFRASTRUKTURES

RELACIONI TEKNIK

**OBJEKTI : REHABILITIM I KANALIT UJITES "VJOSE-LEVAN-FIER";
DEGA E MARTINES
(SKEMA FRU-1)
PROGRESIVI 11710÷13510**

Punuan
Ing Mimoza Duka
Ing Elidon Basha

JANAR 2024

• TE DHENA TE PERGJITHESHME PER SKEMEN UJITESE FRU-1

Sistemi ujites FRU - 1 (me kanalin Vjose – Levan - Fier) eshte nga sistemet e para ujitese te ndertuar ne zonen e Fierit . Kanalet kryesor te tij , Dega Kryesore , dega e Martines , e Pojanit , e Dermenosit te cilet kane nje gjatesi totale prej 72.8 km jane rikonstruktuar perseri sipas projektit te hartuar nga Institut te Studimeve dhe Projektimeve te Veprave te Kullimit dhe dhe Ujitjes te vitit 1983 . Sipas ketij projekti te rikonstrukcionit kanali Vjose – Levan – Fier u llogarit per prurje 27.9 m³/sek dhe per ujitjebla e nje siperfaqe prej 21 580 ha . nga te cilat 16 580 ha me rrjedhje te lire . Aktualisht ky sistem funksionon kryesisht per ujitjen me rrjedhje te lire ndersa me ngritte mekanike funksionon vetem nje stacion E/pompa nga nente te tilla te ndertuara fillimoisht ne kete sistem .

Dega e Martines e cila eshte nje nga deget kryesore te ketij sistemi eshte projektuar per te ujitur nje siperfaqe prej 4374 ha , me prurje 4.5 m³/sekond dhe me gjatesi 18.1 km Kjo dege shtrihet ne dy njesi administrative , ate te Frakulles dhe te Levanit ne Bashkine Fier .

Njekohesht bankina e krahut te majte e kanalit ujites te e Deges se Martines sherben edhe si argjinature per mbrojtjen nga permbytjet e lumbit Vjosa (nga progresivi 600 ml deri ne progresivin 17 000 ml) ne zonen nga fshati Kashishtit i Njesise Administrative Frakull deri ne fshatin Pishe – Poro te njesise administrative Levan . Funksionin e mbrojtjes nga permbytjet e lumbit Vjosa e kryen edhe Dega Kryesore e kanalit Vjose – Levan – Fier segmentin nga Vepra e marrjes ne Selisht deri ne fshatin Varibop te Njesise Administrative Cakran .

• PERSHKRIM I PERGJITHSHEM I GJENDJES SE KANALIT

Theksuam me siper se kanali ujisë i Deges se Martines eshte nje nga deget kryesore te sistemit ujite FRU-1 i cili mbulon nje siperfaqe prej 4374 ha toka bujqesore . Deri ne vitin 1990 ky kanal eshte mirembajtur rregullisht dhe ka qene funksional se bashku me kanalet dytesor . Mbas vitit 1991 , me prishjen e ekonomive bujqesore dhe privatizimin e tokave bujqesore , si ne te gjitha sistemet ujitese kujdesi ndaj ketij kanali ka qene minimal .

Kujdesi ndaj kesaj dege dhe sekondareve te saj u rikthyte me projektet e Banges Boterore ne vitet 2000, kryesisht ne pastrimin e deges se Martines dhe rikonstrukcionin e disa prej kanaleve dytesor duke bere edhe veshjen e tyre me beton .

Deri ne vitin 2015 kjo dege ka funksionor vetem ne pjesen e pare te saj, ne 10km e para, si rezultat i demtimit te saj nga lumi Vjosa ne fshatin Ferras, prane ures se autostrades Levan - Vlore. Per te gjithe kete periudhe rreth 3600ha toke bujqesore ne njesine Administrative Levan dhe Dermenasi kane qene te pa mbuluara me sistem ujite.

Mbas vitit 2016 e ne vazhdim ne kete dege eshte nderhyre me investime kryesisht per rikonstrukcion duke realizuar edhe veshjen me beton nga progresivi 5100 ml deri ne progresivin 11710ml zone e cila ka pasur demtime te shumta nga permbytjet e vazhdueshme te lumbit Vjasa dhe qe kalon kryesisht ne zona te banuara, ne fshatrat Çerven dhe Ferras .

Segmenti i kanalit qe trajtohet ne kete projekt, edhe pse prej disa vitesh eshte ne fonksion nuk eshte ne gjendje te mire teknike dhe nuk siguron percjelljen e ujit te domosdoshem per

mbulimin e siperfaqeve te tokave bujqesore te kultivuara ne zonen Martine, Boçove, Poro, Pishe-Poro, e cila eshte shume problem ne kohen e pikut te ujites.

Ne kanal ka vepra arti te demtuara si priza, barazhe, porta te cilat e bejne te pamundur menazhimin e ujit. Ne nje pjese te konsiderueshme kanali kalon ne mes te zones se banuar ne fshatin Martin. Ne kete zune ka demtime kryesishte te bankines se djathte duke krijuar probleme filtrimi te cilat jane shume problematike per banoret qe kane banesat prane kanalit. Shkarjet e skarpatave dhe demtimet e bankinave te shkaktuara si nga plotat e lumi Vjosa por edhe nga problemet sociale jane nje rrezik i mundshem i çarjes se kanalit.

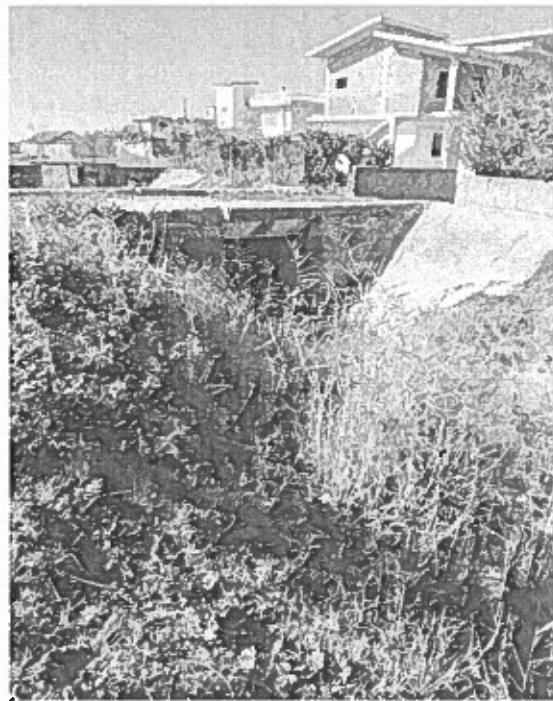
Nje problematike e vazhdueshme eshte bimesia e dendur qe zhvillohet ne seksionin e kanalirt, kryesisht kashta dhe kallambi i eger i cili lulezon menjehere edhe pse mund te behet pastrimi i kanalit. Nderhyrja e vazhdueshme per pastrimin me eskavator ka bere qe te kete deformime te seksionit te kanalit ne permasa dhe ne kuote .

Pamje te seksionit dhe bankinave te kanalit ne gjendjen ekzistuese

Prize e M-B duhet vendosur porte e re

Barazhi ne prog. 12110ml duhet rituar

Pamje e sektionit dhe pankinave

Priza e V-2 -A Duhet vendosur porte e re

• PERSHKRIMI I PERGJITHSHEM I PROJEKTIT

Ky projekt merr parasysh qe kemi te bejme me nje veper ekzistuese dhe nuk parashikon alternativa per zgjidhje te re teknike . Ne keto kushte projekti eshte bazuar vetem ne vleresimin e kushteve fizike e teknike reale te veprave ekzistuese te cilat kane nevoje per riparime dhe plotesime te cilat jane parashikuar ne projekt .

Projekti parashikon rikonstrukcionin e kanalit ekzistues duke ruajtur elemetet e tij fillestar persa i perkete prurjes se kanalit $m^3/sekond$, si dhe pjerresise se kanalit e cila eshte e kondicionuar nga veprat ekzistuese siç jane barazhet , urat , dhe prizat ku marrin uji kanalet sekondar.

Projekti ka parashikuar rikonstrukcionin e kanalit duke bere veshjen e seksionit te tij me nje shtrese betoni M- 200 me trashesi 10 cm , te vendosur mbi nje shtrese me te varfer betoni M-100 me trashesi 10 cm dhe te perfocuar me hekur betoni $\varnothing 8 mm$ te vendosur ne forme kuadrati . (20 x 20) cm

Gjithashtu ne projekt trajtohen edhe bankinat nga te duja anet e kanalit duke ruajtur kuotat e percaktuara ne projektin fillestar si dhe gjeresit e tyre . Kjo per arsyen se bankina e krahut te majte te rrjedhes sherben edhe si argjinature per mbrojtjen nga permbytjet e lumi Vjosha.

Per te gjitha llogaritjet hidraulike te kanalit te hapur ne kete projekt jane shfrytezuar teoria e njohur e Shezi-se dhe ajo e Pavllovsk-it per vleresimin e koeficientit te ashpersise .

Sipas ketyre teorive prurja "Q" ose kapaciteti perçelles i kanalit llogaritet me formulen :

$$Q = \omega * v \quad \text{dhe}$$
$$V = C * (R * I)^{1/2} \quad \text{ku}$$

C – eshte koeficienti i Shezi-se i cili llogaritet ne funksion te "R" – rrezja hidraulike dhe ne funksion te "n" – se , koeficienti i ashpersise se veshjes se kanalit .

Mbi kete baze eshte bere edhe dimensionimi i seksionit te kanalit duke pasur gjithmone parasysh per te ruajtur prurjen " Q " te kanalit ne perputhje me skemen ekzistuese .

Bazuar ne perllogaritjet e nevojshme dhe ne matjet topografike qe jane kruer per rehabilitimin e ketij segmenti te kanalit ujites te Deges se Martines kryhet nje volum i konsiderushem punimesh ku nder te tjera permendim :

- Punime dherash per germim dhe mbushje per riseksionimin e seksionit te kanalit dhe bankinave te tij rrerh 11400m³
- Beton C-16/20 dhe C-7/10 per veshjen rrerh 2720m³
- Rrerh 71ton hekur per veshjen me beton

Krahas ketyre parashikohet te riparoohen edhe te gjitha veprat e artit, barazhet dhe prizat.

Vleresimi i te gjitha punimeve eshte bere ne perputhje me analizat teknike te çmimeve per zera te veçant te punimeve , analiza keto te bazuara ne normativat teknike te konsumit te lendeve te para, per realizimin me cilesi te te gjitha punimeve te parashikuara.

Te gjitha punimet iu jane referuar çmimeve orientuese per preventivin e punimeve sipas manualit te çmimeve te punimeve te ndertimit te publikuar ne e-Albania ne baze te VKM nr. 62216 , date 13.04.2023 "Per Krijimin dhe funksionimin e sistemit te integruar per informatizimin e manualit te çmimeve per zerat e punimeve ne ndertim".